

POSUDEK VEDOUcíHO DISERTAČNÍ PRÁCE

NÁZEV PRÁCE: URBÁNNÍ EKONOMIE SÍDLIŠŤ
- KVALITATIVNÍ A EKONOMICKÉ HODNOCENÍ NEZASTAVĚNÉHO PROSTORU SÍDLIŠŤ

AUTOR PRÁCE: ING. ARCH. ONDŘEJ CHUDÝ
ŠKOLITEL: DOC. ING. ARCH. DAVID TICHÝ, PH.D.
ŠKOLÍCÍ PRACOVISŤE: ÚSTAV NAUKY O BUDOVÁCH FA ČVUT
PROGRAM STUDIA: ARCHITEKTURA A URBANISMUS
ZAMĚŘENÍ: URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

A. AKTUÁLNOST ZVOLENÉHO TÉMATU

Hledání dlouhodobé vize rozvoje panelových sídlišť v kontextu všech aspektů udržitelného rozvoje patří mezi nejaktuálnější současná témata plánování měst. Panelová sídliště procházejí dlouhodobě silnými změnami v jejich vnímání (a to jak v kontextu odborném, tak i v kontextu obecném), od představy bydlení pro všechny v zeleni, přes socialistické ubytovny, až po oblíbené bydlení obvykle napojené na veřejnou infrastrukturu. Z dlouhodobého hlediska udržitelného rozvoje ale tyto zastavovací systémy představují výzvu, jakým způsobem k nim v kontextu budoucího urbanistického rozvoje přistupovat. A mezi poměrně málo prozkoumávané oblasti patří urbánní ekonomie, která významným způsobem ovlivňuje další oblasti spojené s kvalitou prostředí, jeho vnímání, správy i identity. I z těchto důvodů je disertační práce Ondřeje Chudého důležitým příspěvkem do stavu poznání v této oblasti.

B. CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem disertační práce bylo kvalitativní a ekonomické hodnocení nákladů a přínosů dvou základních urbanistických situací v rámci modelového příkladu vybrané urbánní struktury modernistického sídliště. Cílem bylo zjistit a popsat hodnoty a kvality prostředí, které obě situace představují, a to formou zjišťování preferencí obyvatel sídlišť v rámci představených zásahů a následného ekonomického porovnání zkoumaných situací. Součástí těchto cílů bylo i porovnání a výběr optimálních nástrojů a metod urbánní ekonomie pro naplnění cílů této práce.

C. ZVOLENÉ METODY ZPRACOVÁNÍ A POSTUP ŘEŠENÍ

Disertační práce navazuje na zahraniční i tuzemský kvalitativní výzkum prostředí modernistických sídlišť, z kterého byl zpracován katalog zásahů na sídlištích. Ten představuje přehledný výběr sedmnácti nejčastěji se opakujících úprav, které byly zmapovány v kontextu evropských příkladů přestavby sídlišť a realizovány jak formou „top down“ a tak i formou „botton up“, tedy formami vzešlých plánování i realizacemi, které iniciovali přímo obyvatelé těchto lokalit.

Katalog se spolu s realizovaným dotazníkovým šetřením na vybraném příkladu sídliště Modřany stal podkladem pro ekonomické a kvalitativní hodnocení, které vycházelo z porovnání ekonomické hodnoty stávajícího venkovního prostředí sídliště a hodnoty sledovaných úprav. Pro tento účel byly použity metody vyjádřených preferencí, konkrétně metody podmíněného hodnocení, a Cost benefit analýza hodnotící náklady a přínosy

zkoumaných situací. Nejen aplikace, ale především výběr těchto metod formou postupného prověřování různých ekonomických nástrojů s ohledem na jejich vhodnost užití ve zvoleném výzkumu, patří mezi klady a důležité výstupy této práce.

D. ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ DOSAŽENÝCH DISERTANTEM

Výsledky práce spočívají jak v souhrnném vyhodnocení výzkumu, který pionýrským způsobem hledal cestu k principům ekonomického hodnocení mezi stávajícím prostředím a upravovaným prostředím sídlištní zástavby, (kdy prokázal násobně vyšší ekonomické hodnocení v poměru nákladů a výnosů u navrhovaných úprav zkoumaného prostředí), tak v jeho jednotlivých částech, které byly podkladem pro toto celkové hodnocení. Tyto části samy o sobě představují samostatné výsledky výzkumu v dané oblasti, ať už se jedná o katalog zásahů, nebo výsledky průzkumu mezi obyvateli využívající principy tvorby hypotetického trhu.

E. VÝZNAM PRO PRAXI NEBO PRO ROZVOJ VĚDNÍHO OBORU

Práce představuje důležitý vhled do problematiky dlouhodobého urbanistického rozvoje panelových sídlišť u nás. Propojuje zkoumání hodnoty prostředí panelových sídlišť s principy udržitelného rozvoje v dlouhodobém horizontu a tím otevírá téma možných úprav tohoto prostředí. Důležitým bodem práce bylo zapojení veřejnosti do výzkumu, jejichž participace na rozvoji zkoumaného prostředí je v kontextu především ekonomické a sociální oblasti udržitelného rozvoje zásadní a pro budoucí praxi relevantní.

F. PUBLIKAČNÍ AKTIVITA DISERTANTA

Student je aktivní praktikující architekt, který se zároveň angažuje ve svém rodném městě, kde participuje u množství akcí podporující rozvoj kvalitní architektury i urbanismu města Tábor. I z těchto důvodů začala jeho publikační aktivita trochu později, o to více ale v posledních letech gradovala a ve výsledku se dostala nad úroveň požadovaného plnění. Vypíchnout je možné např. představení hlavních výsledků disertační práce na mezinárodní konferenci DOCONF – MASS HOUSING HERITAGE v Budapešti, kde příspěvek do sborníku získal nejvyšší možné bodové ohodnocení.

G. FORMÁLNÍ ÚPRAVA DISERTAČNÍ PRÁCE A JAZYKOVÁ ÚROVEŇ

Celá práce je přehledně strukturována a obsahuje všechny formální náležitosti včetně citačního aparátu a použité literatury. Jazyková úroveň práce je na standardní úrovni, nevykazuje žádné chyby, a je připravena v přehledné a srozumitelné formě včetně ilustrací, schémat a tabulek.

H. PŘIPOMÍNKY K DISERTAČNÍ PRÁCI

Práci by s ohledem na větší srozumitelnost prospělo ještě více podrobnější porovnání a zdůvodnění výběru použitých evaluačních metodik. To se týká i shrnutí výsledků, jejichž interpretace může sehrát důležitou roli do využití v praxi. Určitou absenci širšího vysvětlení celkových výsledků výzkumu vidím jako příležitost pro další publikační činnost disertanta.

I. ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Práce splňuje požadavky na disertační práci, je sepsána erudovaně, na základě systematického studia relevantních zdrojů. Doporučuji proto disertační práci k obhajobě a rovněž doporučuji, aby na základě úspěšné obhajoby této práce byla Ing. arch. Ondřejovi Chudému přiznána vědecká hodnost Ph.D. v příslušném oboru.

V Praze 10.12.2023

doc. Ing. arch. David Tichý Ph.D.

